

გან, რომელშიაც ის არის ახლა ჩა-
ვარდნილი.

თუ სხვა-და-სხვა პროექტები, ქა-
ლადღზე დაწერილი ვალდებულებანი,
დასჯით დამუქრება და ფიზიკური
ძალა, მართლა, ყოფილიყოს აბი ადა-
მიანის ზნეობით ავადმყოფობისაგან
მოსარჩენად, დარწმუნებული უნდი
ვიყოთ, რომ ყველა ხალხები ანგე-
ლოზები შეიქნებოდნენ და თვით კა-
ცის უდიდესი მტერთ-ბოროტება ვერ
დაიბადებოდა. ძაცის სუსტ არსებას
თუ ღვთის მცნებანი (იგივე დარბე-
ბა ვალდებულება) ვერ აუხრულებია,
თუ ღვთის კრძალვა, შიში არ ჰქო-
ნებია, აბა როგორ მოიდრეკს იგი
ქედს კაცთა მცნებების, პროექტების
წინაშე?! თუ სხვა-და-სხვა პროექტებ-
სა და დარბებებს ჰქონდათ გავლენ-
ა კაცის ხასიათის გასწორებაზე, მა-
შინ ერთი კაცაც არ აღმოჩნდებოდა,
რომ დაერღვია ისეთი მტკიცე კანო-
ნები, როგორც დაგვიტოვა ჩვენ
მაცხოვარმან ჩვენთან. იმან გვითხრა
და გვიქადაგა: „შეიყვარე მოყვასი
შენი, ვითარცა თავი თვისი“; ჩვენ
კი არა თუ ვასრულებთ ამ მცნებას,
არამედ მთლად ამის წინააღმდეგ ვი-
ქცევით, თითქმის არ არის ისეთი
დღე, რომ არ ვარდევდეთ. თვით
ძრისტეს მოადგილედ ცნობილი რომ
ის პაპები ჯვარს აცმინდნენ თავის
მომძევებს საშუალო საუკუნოებში,
სდევინდნენ და სტანჯავდნენ გამოჩე-
ნილს საქვეყნო მნათობებს. და არა
თუ ძველად, თვით ეს ჩვენი უწარჩი-
ნებულესი ჩვენი მეცხრამეტე საუკუნე

საგნა წინააღმდეგობით ძრისტეს ნა-
ანდერძვე ათივე მცნებისა.
მაშასადამე კაცობრიობის ზნეობას,
საზოგადოთ, და სამღვდლოებისას,
კერძოთ, მშრალი პროექტები ვერ
გაასუფთავენ, ვერ გასწორებენ, ვერ
აამაღლებენ. მაშ სად უნდა ვეძიოთ
ამის მაღამა?
ბოკლი თავის ისტორიაში ერთ
აღაგას ამბობს, რომ ის ხალხები
უფრო მეტად ელტვიან ომებს, ბრძო-
ლას, რომელნიც სწავლა-განათლებ-
ბით უფრო უკან არიან ჩამორჩე-
ნილი, . . . პირ-
იქით ის ხალხები არ ეტა-
ნებიან ომს, რომელნიც განათლებუ-
ლი არიანო, რადგან განათლება არ-
ბილებს კაცის ზნეს, ხასიათს უწო-
რებს მას და პირუტყულ ისტინქტებს
უქარწყლებსო. მართლაც, სადაც
ხალხი უფრო განათლებულია, იქ
მშვიდობიანობაც არის, ყოველი კა-
ცის პიროვნობა დატულია ყოველ
გვარ ხიფათისაგან და მას შეუძლიან
თავისუფლად იზრომოს, იცხოვროს.
იმისთანა ქვეყნებში სამაგალითო წე-
სებიც არიან და მტკიცედაც ასრულე-
ბენ იმ წესებს.
იგივე ითქმის ზნეობაზედაც:
ტეტია კაცსა და მღვდელს სხვა-და-
სხვა პროექტებით, დამუქრებით ისე
ვერ შევბოროტებთ, რომ ბოროტი
დავაფიწყოთ, მოძმე, შრამა და კაც-
თა სამსახური შევაცუროთ. ის იმ-
დრომდის ეცდება რკინის ბორკილე-
ბი გასტეხოს და თავის მხეცური
ინსტინქტი დააკმაყოფილოს, მინემ
ჩვენ მის ტეტოურ ვაგრას არ მოვხს-

ნით იმ ბორკილს, რომელსაც ჰქვია
„უმეცრების ბორკილი“.
რამ დასცა, დედა-მიწასთან გაასწო-
რა ჩვენი სამღვდლოება, თუ არა ამ
უმეცრების ბორკილმა? რატომ ამ
ერთი საუკუნის განმავლობაში არ
მოგვენიჭა ჩვენ არც ერთი ნახევარი
ანტონი, არც ბაიონი, არც მქეთიმე,
რომელმაც თავის სიცოცხლეში დას-
წერა და გადასთრგმნა 920 წიგნამ-
დე!—იმიტომ რომ აწინდელი სემი-
ნარიები და აკადემიები თავის პრა-
გრამებით ვერ ასრულებენ იმ მიზანს,
რომლისთვისაც დაარსებულნი არიან,
იმიტომ რომ ამ სასწავლებლებიდან
გამოდიან არა კაცთა, მოძმეთა მო-
ყვარე და პატივის მცემენი, უსას-
ყლოთ მსახური ერთისა, არამედ
ჩინოვნიკები, რომელთაც დღე და
ღამე მხოლოდ გროშები აგონდებთ
და მოძმეთა დარბევა...
ამნაირად, გამოუტყველეთ ჩვენ სამ-
ღვდლო პირთ აღზრდის გზა, მიე-
ციოთ იმათ კარგი, კაცური სწავლა-
განათლება და მაშინ მოსთხოვეთ
ზნეობა და კეთილ-სინიდიანიად ას-
რულება თავის სამღვდლო მოვალეო-
ბისა; მანამ კი ათასი პროექტები,
ცირკულიარები და კანონებიც რომ
გამოსცეთ, იმათ გასწორებას ნუ მო-
ვლით...
ფისტანი.

ახალი ამბები.

ქვირინდელს „მაკაზში“ ერთი
ძლიერ სამწუხარო და საფიქრებელი
ამბავია დაბეჭდილი:
აგრონომები ხოჯავეი და ბეეკი

ისეთი აზრი შეედგინა ახალ გვარტო-
მობის ხალხზედ, რადგანაც ის მოწმით
დასწრებოდა იმ სამარცხენო მოქმე-
დებას, რომელსაც ზოგიერთ იმათ წარ-
მომადგენლები ჩაიდნდნენ. მაგალი-
თად ის იყო დამსწრე „ორი მთიულის
ცემით სიკვდილისა, რომლებსაც ყა-
ზახებმა უწყალოთ სცემეს გზის კეთე-
ბაში, მხოლოდ იმ მიზეზით, რომ
ერთს ყაზახს ცხენი წაუბოროტკდა.
ზამთარში გზის მუშები თოვლის დროს
არ გაუშვეს, რომ თავი შეეფარებინათ,
ჩამოვიდა ზევეი და სამი კაცი დააღრჩო
თოვლმა; დედა-კაცები შეაბეს მარხი-
ლებში და ცემა-ტყეპით ბარგს აზიდვი-
ნებდნენ“*) „ის იყო მოწამე, როგორც
პნანურში ერთმა ჩინოვნიკმა ორი
ოსი დაიჭირა, ჩაუსერიმა გეჯაში სხვა-
და-სხვა უწმინდურება“, რომლის სა-
ხელის მოყვანასაც აქ ვერ ვებედავთ
მკითხველის პატივის ცემით, „და ის
აქამა ძალდატანებით!“**)

ნი თავისი მოძმები,
. ამის მიზეზით, თუმცა
მღვდელს მოქმედება, იმისი აზრით
ისეთი დანაშაულობა იყო, რომლისა-
თვისაც უნდა დასჯილიყო და სისხლით
გარდაწყვეტილიყო, მაგრამ იქის წვა-
ლებას, და კაცობის დამცირებას მაინც
უპატიოსნებათ უყურებდა.
ზაგის აზრი რუსების ყოფა-ქცევა-
ზედ არ განფრჩეოდა მარტიას აზრს
და სწორედ ამ მიზეზით უნდოდა მლ-
გუჯას იმათ ხელში ჩაგდება.
—ზასწი, გასწი, რალას უყურებ?
მაჯავრებით დასძახა იმას ზაგიმ.
—წავალ, წავალ, შენი კენესა მე,
რალაცა შეწუხებით უპასუხა მარტიამ
და გააბრუნა ცხენი.
როდესაც ის გაბრუნდა და გზას
გვემარტა, ზაგიმ ისევ მოაბრუნა და
ჰკითხა:
—აქ, ახლო-მახლო, სიმაგრე თუ
არსად არის?
—როგორ არ არის, არის, უპასუ-
ხა მარტიამ და გაიშვირა ხელი იმ
გორაკისაკენ, სადაც მღვდელს თავის
ამხანაგებით ჩვენსაფრა.—აქ, ეგეთი
სიმაგრეა, ლომისის მადლოა, რომ
კაცს თუ ტყვია-წამალი ექნა, მთელი
წელიწადი ფიქრი არ უნდა.

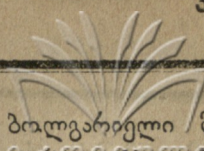
იმას პირის სახეზედ ეტყობოდა რა-
ღაცა მწუხარება, ეტყობოდა, რომ
იმისი აზრი რალაზედაც მუშაობდა;
ბოლოს ერთბაშით უკან მოიხედა, ზა-
გის მხარეს, მრისხანეთ დაუქნია მათ-
რანი და შესძახა:
—პრ გაიგონე ჩემი და ახლა და-
მაცა, შე „ბუგრიანო!“*) ამ ადგილში
გზა ცოტა ხვეულათ მიდიოდა ისე
რომ მარტია აღარ უჩანდათ ზაგის
და იმის ამხანაგებს. მარტიამ ერთი
კიდეც მოიხედა უკან, იშვირა ფეხი,
გადაფრინდა, ისე გატყნებულის ცხე-
ნიდან და შურდულსავეთ შეერია ამ
ბუჩქებში. ის გარბოდა რაც კი ძალი
და ღონე ჰქონდა გორასაკენ, რომ-
მელზედაც მღვდელს იყო; ხან-და-ხან
წამოიძახდა რალაცა სიტყვებს, რომე-
ლიც პირ-და-პირი ნაყოფი იყო იმის
გახურებულის აზროვნობისა.
—სიკვდილი არ კმარა, შე ცოდვიანო
განა? პრ გეყოფა იმათი სისხლი... შენ
იმათი წვადება გინდა და ენახოთ...
მაშ კარგი, მეც იქ მივალ... ან მეც
იმათთან მოგვედები და ან დავისხნი
როგორმე...
ამ სიტყვებით და მუქარით მარტია
მიეშურებოდა აშკარა წადილით, რომ
მღვდელს შეერთებოდა და ზაგის უპა-
ტიოსნო დამამცირებელის წადილისა-
თვის გარდაეხადა.

სიხუმრად იწვრიბიან ამ გახეთში,
რომ ერთს აქაურ მწამაშულს გენახში
ფილოქსერა აღმოუჩინეთო.
„უფრო დაწვრილებით ამ საგანზე
შემგ...
* * *
სამეგრელო - იმერეთის სამღვდე-
ლოებას.
ჩვენ შევიტყვეთ, რომ ძავეკასის
ნამესტნიკის მთავარ-სამმართველოს,
მომავალი წლის შემოსავალ-გასავლის
სიაში სამეგრელო-იმერეთის სამღვდე-
ლოების ჯამაგირათ შეუტანია 55,500
მანეთი. ისეთი ღარიბი სამღვდლოე-
ბისთვის, როგორც არის სამეგრელო-
იმერეთის სამღვდლოება, ეს ჯამაგირი
კარგა დიდი შემწეობა იქნება.
* * *
ჩვენ გვაცნობდეს, რომ სამოსწავლო
ოკრუგის მზრუნველს ნება დაურთავს
„წერა-კითხვის საზოგადოებისთვის“ გა-
მართოს მუთაისის საზნაურო სკო-
ლასთან ორი პარალელური გან-
ყოფილება.
* * *
პრ ვიცით რამდენათ დასაჯერებე-
ლია, მაგრამ ჩვენ გვითხრეს: ერთს
თბილისის პოლიციის აფიცერთ უბრ-
ძანებია ორი დესიატნიკებისთვის მოე-
პატივნა მასთან ორი ვილაც საეჭვო
ყოფა-ქცევის ქალები. როცა დესიატ-
ნიკებს უარი უთქვამს ამ გვარი სამსა-
ხურის გაწევზე, აფიცრს ეს დესიატ-
ნიკები სამსახურიდამ დაუთხოვნია.
ამბობენ, ეს დესიატნიკები წვრილი
კოლ-შვილის პატრონი არიან და

*) ისილე თხზულება ბ-ნი დუბროვი-
ნისა. დამატება „მთიულეების საჩივარი“.
**) ბ-ნი ბერკეს თხზულება „საქარ-
თველას რუსეთთან შეერთება“ დაბეჭდი-
ლი ცალკე წიგნებათ და პეტროვი ობოპე-
ში 1880 წელს.

*) ბუგრიანო.—მწუჭებისა, ქახლო,
უსვირო.

ამ გვართ ხალხმა პირჯვარი გარ-
ღიწერეს, ახსენეს თავიანთი სალოცა-
ვები, გაიფანტნენ და შევიდნენ ტყე-
ში. შეველა გრძობდა, რომ ზაგის
ბძანების აღსრულება ძველი არის და
თავ - გადადებული, შეიარაღებული
ხალხი ადვილათ არ დანებდებოდნენ.
ისინი მიდიოდნენ სიფრთხილით, თით-
ქმის ყველა ბუჩქის შინჯვით და იმ
მთრთოლარეს მდგომარეობაში იყვნენ,
რომელშიაც კაცს აყენებს საზოგადოთ
ომი. ცოტა სიარულის შემდეგ ისინი
შეხედნენ სამს „შეკმაზულს ცხენს,
რომლებიც დამშვიდებული, ფრუტუ-
ნით სძოვდნენ ბალახს. ზაგი მიხედე-
და ამ ხალხს უკან და სადაც შესა-
ნიშნ რასმე შეაძინედა, იმ მხარეს გა-

სამსახურის მეტი სხვა არავითარი ცხოვრების სახსარი არ აქვთ.

* *

წარსულს კვირას, მბილისის რკინის გზის სტანციასზე, მოსამსახურეთა თვალწინ, დაიწვა ორი ვაგონები.

* *

მინც კი რუსეთიდან ელოდა, ამ დღეებში, ნაცნობ ნათესაებს, ძლიერ ღიღინებდა შიშში არიან. მთხიანეთი დღე მას აქვთ, რაც როსტოვსა და მლაღკავკას შუა პოვანდების შეტაკება მოხდა. ამ შეტაკების დროს 9 კაცი მოკვდა და 14 მძიმე დაჭრა სხვა დაჭრილებს გარდა ყველა იმას შიშობს, ვაი თუ ჩემი ვინმე მოჰყვა ამ უბედურებასა.

* *

† 29 ამ თვისას, ღამით, ბატ. მეთიმე ხელაძის სტამბის მმართველმა, ლუკონიძემ, მოიკლა, თავი, რევოლვერით. თავის-მოკვლის მიზეზი ნამდვილათ ჯერ არა ვინ არ იცის.

ტაქსია

საკვებად ხორბლებთან, რომელნიც იყიდებოდნენ თფალისის ბაზრებში, ღუქნებში და დატარებით 15 დღის განმავლობაში, 1 ივლისიდან 15 ივლისამდე.

ზამთრის პური: ხორბლის ფქვილის:

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	5 კ.
მეორის „	—1 გირ.	3 1/2 კ.
მესამის „	—1 გირ.	4 1/2 კ.

დადიოდა. ამ ყოფით, გაჩუმებულნი შუბლ - შეკუმხვნილნი დადიოდნენ ისინი ამ ადგილებში, როდესაც მარტამ მიადწივა იმ გორაკს, სადაც მღვდელი იყო. ბიორგემ პირველმა შეტყრა იმას თვალი და ჩაცმულობაზედ მაშინვე იცნო, რომ მომავალი მთიული უნდა ყოფილიყო.

— მღვდელა! მოდილა, აგერ მთიული რაიმე მორბის და არ ვიცი ვინ იქნება.

— აბა, სადა? მადმოიხედა მღვდელს. — მართლა მთიული ყოფილა.

— მთიულეთს მოკეთე თუ არეინა გყავს? ჰკითხა ისევ ბიორგემ.

— არა.

— მაშ ვინ იქნება? სამტროთ მოდის, თუ სამშვიდობოთ?

— აბა, რაი ვიცი... აი ეხლავ გავიგებთ, სთქვა მღვდელს და გადუშვირა თოფი. — შესდექ თორემ, ღეთის მადლმა, მანდვე გაგაციებ.

მარტია შეზღვა და მშვიდობა შესძახა.

— მინა ხარ, ან რაი გინდა? ჰკითხა მღვდელს.

— მე მარტია ვარ, ხანდოს-ხეველი მთიული... ძმათ მწადის თქვენთან გაფიცვა.

მართავე მოხვევს გაუკვირდათ უცნობი მთიულის ამ გვარი წადილი.

— მარტია! სოტა ფიქრის შემდეგ უპასუხა მღვდელს. — თუ გვატყუებ,

ჯვარის-მამის პური:

პირველ ხარისხის	ლაგაში	1 გირ.	6 1/2 კ.
მეორის „	„	—1 გირ.	5 კ.
მესამის „	„	—1 გირ.	4 1/2 კ.

ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	9 კ.
მეორის „	—1 გირ.	7 კ.
სუკი — —	—1 გირ.	15 კ.
სხვების ხორცი	1 გირ.	9 კ.

ლორის ხორცი:

პირველი ხარისხის	—1 გირ.	14 კ.
მეორის „	—1 გირ.	12 კ.

მწარმოებლებს, რომელთაც მთილისის ბაზრებში და მადენებზე მოაქვს ხორაგი გასასყიდლად.

უცხოეთი

ამერიკა. ძალაქ მაშინგტონიდან იწერებინ 20 ივნისს: „ზარბალი (ხრდილოეთ-ამერიკის შეერთებულ შტატების პრეზიდენტი) დაჭრილია მარჯვენა ხელში და მარჯვენა გვერდში. მკვლელები ამბობენ, მძიმე ჭრილობაა, მაგრამ არც სასიკვდილოა.

პრეზიდენტი სრულ შესხივრებაშია; იმან დევეშით გამოიხმო თავის მეუღლე. მკვლელები არ ამხელს თავის ვინაობას. ამბობენ, რომ წინეთ ის იყო კონსულთ მარსელში“.

— იქიდანვე 21 ივნისს იწერებინ: „ნაშუადღევს 2 1/2 საათზე ზარბალის მდგომარეობა კიდევ საიმედო იყო. მკვლელები შიშობენ ტყუილს ამოღებას. ამის მკვლელები — საფრანგეთიდან გადმოსახლებული, სახელად ბიუ-

მაი, უკან გაბრუნდი, კაი ვაჟი ხარ მართალია, მაგრამ ჩვენც არ დავიკვირით უკან, უბრალოთ თავს ნუ გავგაფუჭებინებ.

— ლომისა იყოს თქვენი თავდები... მქვენს მოლაღატეს დედამც შეერთოს ცოლათ.

ამ სიტყვების შემდეგ, მღვდელს მიუბრუნდა ბიორგის და უთხრა:

— მე თოფის ნიშანს არ მოვაცილებ მარტას, შენ კი ჩადი და ძმათ გეფიცე, ვინ იცის იქნება ეგვე ჩვენსავით შეწუხებულია და ამისთანა ალაგას-კი ერთი მეტი კაცი მთელი ლაშქარია.

ბიორგემ ხმა-ამოუღებლივ, წამოაყენა თოფი ფეხზედ და გადმოეშვა გორაკიდგან. ჩქარა ჩავიდა მარტასთან და შორი-ახლო დადგა.

— ბა მშვიდობისა! უთხრა ბიორგემ.

— მშვიდობა მოგცეს ლომისამა.

— ავიხსნათ იარაღი და ძმათ გავიფიცეთ.

— აგრე, შენი კენესამე.

მართავე შემოიხსნეს იარაღი დაყარეს მიწაზედ, მივიდნენ ერთმანერთთან, ამოიღეს ტყვიები და გაცვალეს. ამის შემდეგ გადაეხვივნენ ერთმანერთს და სამჯერ აკოცეს. მემრე შეტყვის ერთმანერთს, რომ უკანასკნელს სულიწაღმობდამდინ ერთმანერთს არ უღალატონ. პიღეს ისევ იარაღი და ავიდნენ მღვდელსთან, რომელიც თავის რიგზედ გეფიცე მთიულს ძმათ. მარტამ უამბო ზაგის საქციელი, იმისი სურვილი და რადგანაც მარტამ ვერ იცისრა ამისთანა უპატიოსნო ბრძანების აღსრულება, ამისთვის მიმართა იმათ, რომ ან უშველოს რითმე და ან ისიც იმათთან მოკვდეს.

ტოა, რომელიც ცდილობდა მიეღო კონსულის ადგილი მარსელში. ზოგიერთები ამტკიცებენ, რომ მიუტო შეშლილია.

— 22 ივნის. ზარბალის მორჩენის იმედია. ღლით ეძინა; ღამის 2 3/4 საათზე პირველად მიიღო საჭყელი ჭრილობის შემდეგ. ღღეს ღლით ექიმებმა გარდასწყვიტეს ტყუილს ამოღება.

— მიცე პრეზიდენტი პრეტური 21 ივნისს ღლით გამოიხმო სამინისტრომ მაშინგტონში. ზარბალის მდგომარეობა საიმედოა; ტყუია ჯერ კიდევ არ ამოუღიათ.

ბოლგარია. მ. შურჟევიდამ დევეშით სწერენ გაზეთ Neue Freie Presse. მთავარი ალექსანდრე წავიდა მარნიდამ. ბევრი თხოვნა მიართვის, რომ კონსტიტუცია დატული ყოფილიყო, მაგრამ ამ თხოვნებს ჰგლეჯდენ და იმათ პატრონებს ჰსჯიდნენ კამისარები. სახალხო კრებაში ამორჩევების სამი ღლით წინ სამხედრო და სამოქალაქო ჩინოვნიკებისაგან დარიგებულა იყო ამოსარჩევი სიები და თანაც გაფრთხილებულნი იყვნენ, რომ ვინც არ აასრულებს იმას, რაც მათ მოეთხოვება, ის დატუსაღებული იქნება. მ. რუშუკის კამისარმა ამორჩევების ალაგს დააყენა სალდათები და გამოაცხადა, რომ თვალს ადევნებს კენჭის-ყრის დროს და ნებას არ მისცემს კენჭის-ყრისას იმას, ვინც მთავრას წინადადებას არ თანაუგრძობს. მ. ნიკოპოლში მოხდა

ვის რიგზედ გეფიცე მთიულს ძმათ. მარტამ უამბო ზაგის საქციელი, იმისი სურვილი და რადგანაც მარტამ ვერ იცისრა ამისთანა უპატიოსნო ბრძანების აღსრულება, ამისთვის მიმართა იმათ, რომ ან უშველოს რითმე და ან ისიც იმათთან მოკვდეს.

ამ ლაპარაკში გორას მოახლოვდა ზაგი თავის ხალხით, რომელთაც გარდასწყვიტეს, რომ მღვდელს აქ უნდა შეფარებულიყო, რადგანაც ველტყუანებში ვერსად აზოვნეს. ზაგი წამოდგა წინა და ხმა-მადლა დაიძახა:

— მღვდელა, ვიცით, რომ მანდა ხარ დამალული. მადმოიხედე, ერთს ორს სიტყვას გეტყვით.

ამ სიტყვებზედ პასუხი არავინ მისცა და ისევ ზაგის მოუწდა ლაპარაკი.

— აი, მშინარავ, მშინარავ!.. თუ ვგრე გეშინოდა ჩემი დანახვისა, ქალი რაღამ მოგატყუებინა?.. მადმოიხედე ერთ წამსა, თუ დედაკაცი არა ხარ.

ამ სიტყვებმა გააცეცხლეს მღვდელს, რომელიც მთლათ ამართული გადმოდგა კლდეზედ.

— რაი მშინარა ვარ, ეგ შენც იცი, მაგრამ ღეთის მადლსა, ზაგი, შენს სისხლში ნუ გავგრევე, დაგვანებე გზა... ძალი გამამიტაცნია, რაც თემობის წყობილება გადაგინდი ურვათს და ჩამოგვეხსენ.

— ღმერთმა შენც შეგარცხინა და

უწესოება, სამი ბოლგარიელი მოქალაქის დატუსაღების შემდეგ, რომელიც ძალ-დატანებას იკვეცნენ თავისუფლებულნი. ზოგიერთ ჩინოვნიკებს სცემეს კიდევ; ერთი კანდიდატი, რომელიც მთავრობისაგან იყო დანიშნული, იქამდის მივიდა, რომ უნდა გაქცეულიყო რუმინიაში; ამბობენ, რამოდენიმე კაცი დაჭრილია და რამდენიმე მოკლული.

მართული წარმოდგენა

ვირას, 28 ივნისს.

ბენეფისი თეატრის კასირის ბ. შირალოვისა. „სიყვარული მკუწნალობს“ სამ-მოქმედებიანი კომედია მოლიერი-სა და „სსგა რიგი სიყვარული“ ერთ-მოქმედებიანი ვოდევილი ბარათაშვილისა. ღივერტისმენტი.

საყურადღებო ამ დღის წარმოდგენაზე ის იყო, რომ კამედიაში ლიზას, ლუცინდას მოახლეს როლში, გამოვიდა ქალბ. ანდრონიკოვისა — ზურაბოვის ქალი. მს მეორე გამოხვალა ამ მოთამაშისა და გაბედვით შეგვიძლია ვსთქვათ, რომ, ამ ქალბატონს შეუძლია არა უკანასკნელი ადგილი დაჭიროს ჩვენს უიმისოთაც ღარბ სცენაზე. მართალია, შედარებით არტისტიულად და ხელოვნურად, როგორც აეტორი გამოგვიხატავს ამ როლში ლიზას, ზურაბოვის ქალმა ვერ შესძლო, ვერ გამოგვიხატა იმ ეშმაკის, მოხერხებულის და დაუდგრომელის ლიზას სრული სურათი, მაგრამ მაყურებელი სცენაზე ჰხედავდა იმის-

თემი!.. მხლავ გამოდი აქა და ეგ უნამუსოც გამოიყვანე თორემ სიცოცხლე მაქვს შავი ღღე შენ დაგაყენო.

— ზაგი, თემს ნუ ლანძღავ, არაა წესი... არც დედაკაცის ლანძღვა არის ეგჯაკის საკადრისი, თორემ ღეთის მადლმა, სისხლი ყელში მოვიდა.

ამ მუქარამ ზაგი გააცეცხლა და გადაავიწყა წინანდელი თავისი მოაზრება.

— მართი უყურეთ მაგ ძალღს მაგას და, რა რიგ ლაპარაკი დაიწყო... ახალეთ ბიჭებო!

ამ სიტყვებთან ერთათ ავარდა კომლი და რამდენიმე თოფის ხმა მოისმა. ტყვიებმა ხრიალი მოიღეს იმ ალაგას, სადაც მღვდელს იდგა. ამან მოასწრო გადაფრენა ქვების უკან და დაიძახა:

— მაშ ვგრე, ზაგი!.. რა კი არ დაგიშლია და ახლა ჩვენი ხლა ნახე... რაც აქ სისხლი დაიღვაროს ის საიქიოს შენმა სულმა ზლოს.

ზაგარდა სამი თოფი და ზაგის ამოღებან სამი მსხვერპლი დევეცა დედამიწაზედ, რომელთაც სისხლი თქრიალით გაზლიოდათ იარებიდგან...

ს. მოხსუბარძიკ.

(გაგრძელება)

თანა მოთამაშეს, რომელიც, ცოტა ხნის კარგი შემთხვევების, დახლოვნების, სცენის შესწავლის შემდეგ, იქმნება თვალსაჩინო მოთამაშედ. ამას გვიმტკიცებს მისი გამბედაობა, მისი თავისუფლობა სცენაზე. საჭიროა მიაქციოს ყურადღება მოთამაშემ ფრაზების გარკვევით და თავისუფლად გამოთქმას; საჭიროა მოკარნახესკენ წმირად ცქერას გადაეჩვიოს.

ღანარჩენი მოთამაშეები ყველანი კარგები იყვნენ, გარდა ორი ექიმისა მაკრატონის (ნ. ჩუბინოვი) და ბაპინი (ბ. ბოგიაშვილი); არც ერთმა ამთგანმა თავიანთი პაწაწკუნა როლები არ იცოდნენ და ვერც პირველმა სხაპა-სხუბით და ვერც მეორემ ბლუ მოლაპარაკენი ვერ გამოგვიხატეს. შევნიშნავეთ, რომ, როგორც ბ. ნ. ჯორჯაძემ (ტომეზი) ისე ბ. ნ. თომაშვილმა (დეთონანდრი) ვერ გამოთქვეს ხალხის გასაგებად თითო-თითო სიტყვა, რომლის გაუგონრობა ჰკარგავს მათ ლაპარაკის ჰაზრს. პირველმა ვერ გამოთქვა „ჯორი“ და მეორემ „ცხენი“, როდესაც ერთი მეორეს ეუბნებოან, რომ ქალაქის შემოსატარებლად გვყავს ჯორი და ცხენიო. ბ. მოხვევს (ლიკანდრი) უშლიდა მოსახურავი, მიჯნურობის დროს—ლიცინდასთან. მშვენიერი იყო ბ. შიფიანი (ზვანარელი).

მოდელი სხვა რავი სიყვარული ჩაიარდა გვარაინად, რომ არა ნამეტანი თავისუფლობა ბაბუნას ქალისა სცენაზედ. ურიგო არ იქნება, რომ ამ მოთამაშემ მიატოვოს, ამ ბოლოს დროს ჩვეულებად გარდაქცეული, სცენაზედ უდროვოდ სიცილი, რომელიც ცუდს შთაბეჭდილებას ახდენს ხოლმე მაყურებლებზე. ამავე მიზეზით ვერ გამოუვიდა ბაბუნას ქალს კარგათ სომხურად „წიწკრინაკის“ და ბაიათის სიმღერა.

როგორც გვითხრეს, კვირის წარმოდგენა უკანასკნელი წარმოდგენა იყო ამ სეზონში.

განსხვავებანი

ბრიტუროვის წიგნის მალაზიაში (ბაღის პირ-და-პირ) და ბ-ნი იონანი-სიანთან (ოკრუფნის სუდის ქვემოთ) ისყიდება წერა-კითხვის საზოგადოების გამოცემა:

- წითელი ფარანი, ფასი 15 კ.
- ხატურა — — — 10 კ.

ჩაის მცოდნე ჰირმა და მსურველმა უნდა იეიდოს ჩაი, ჰირველი მოკრეფილისა ინგლისის მალაზიაში 1 მან. 20 კაპ. და 2 მან. და შეადაროს ჩაის 1 60 კაპ. და 3 მან. უველგან, ქ. თბილისში და გაიკებთ რამდენათ უკეთესი ჩაია ინგლისის

მალაზიაში. ამის გარდა მალაზია აძლევს ჩაის წმინდა წონით უქებლად და უტყვივით. (100—2)

თბილისის სამოქალაქო გაგზავმბაში, დილის 9 საათიდან ნაშუადღევს 1 საათამდის, მიიღება ხელისმოწერით შესაწირავი ბავშვების თავ-შესაფარი სადგომის (პრიუტის) ასამენებლათ შიბილისში **იმპერატორის ალექსანდრე II** სახელობაზედ. (3—3)

Открыта полугодовая подписка на еженедельный журнал

„ЮРИДИЧЕСКОЕ ОБОЗРЕНИЕ“
(издаваемый в гор. Тифлисе)
Съ 1 Юля 1881 г. по 1 Января 1881 г.
Цѣна на полъ года 6 руб.
КРОМЪ ТОГО МОЖНО ПОДПИСАТЬСЯ на 3 мѣс.—3 р. 20 к., на 1 мѣс.—1 р. 20 к. Подписка принимается съ 1 числа каждаго мѣсяца и не далѣе конца года.
Разсрочка во взносѣ денегъ допускается по соглашенію съ администраціею журнала.
Подписка принимается исключительно въ администраціи журнала, въ гор. Тифлисе, близь Головинскаго пр., по Безыменному пер., въ домѣ Тамашева.
Издатель А. С. Френкель.
Редакторъ А. В. Степановъ (3—2)

სიუპარულის კონა.
ლექსები, კომედია და დარისტენილი ლექის ამბავი, თხუზულეობა დიმიტრი ნადროვისა. ღიბეჭდა და ისყიდება ქ. თბილისს, მუთაისს, ბორს, სიღნაღს და მეღაეს წიგნების მალაზიაში.
შასი ყველგან ერთი აბაზი. (5—3).

ინგლისის მალაზიაში

თბილისი **საქარა** **გაქ-მას** **ტერი**

ამაგრებს თმას და ადრინდელ ფერს აძლევს, ფასი ერთი შუშისა 2 მან., გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კაპ.

აქვე ისყიდება ქინის ჰომადა თმების გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სხატკებო თავის ტვიგიდის მოსასპობლად, ცქუდეტის საშონი, დუხები და სხვ. (150—109)

ინგლისის მალაზიაში
ანწრუნის გადღეუკიაში
(Maison de confiance)
შეადრეთ ჩვენი ჩაი ჩაის უველგან
— — 1 შ. 10 კაპ. — 1 შ. 40 კაპ.
— — 1 „ 20 „ — 1 „ 60 კაპ.
— — 1 „ 40 „ — 1 „ 90 კაპ.
— — 1 „ 60 „ — 2 „ 20 კაპ.
— — 1 „ 80 „ — 2 „ 50 კაპ.
საუკეთესო 2 მანეთ. — 3 მანეთ.
ჩაის წონა—უქადადღა, სხვაგან კი ქადადღით. (100—8)

ლონდონის მალაზია
პრეენის მოედანზე № 2, კომმერციულ ბანკის ქვეშ, დაარსებულია წმინდა ძიანტის და ჩინეთის პირველი მოწვევის ჩაის გასაყიდველად და ასაუკეთესო ინგლისის საქონლებისა, მაგალითად: თოფების, რევოლვერებისა, ბოქლომთა, ტაბაკების (ფოდნოსი) კრავატების, დანა-ჩანგლების, საჩივი, ჭიქების, შოკოლადის, კაკოს, გემრიელი სუკრის ერბო, სასურნებელის, საპონის, ცხვირ-სახოცების, შროთკი წინდების, ჩულქების, კარანდაშების, რკინის კალმების და სხვ... (100—92)

მიუხედავით იმისა, რომ ბაყი მობატა, საქანელი გაიყიდა ისევე იმ ფასად, როგორც წინეთ იყო: კონგა-ჩაი 1 შ. 5 კ. და 1 შ. 10 კ.; საუკეთესო მინიგი 1 შ. 20 კ. და 1 შ. 40 კ.; მშვენიერი გაისაუ 1 შ. 60 კ. და 1 შ. 80 კ. ძრეელ გარგი ჩაი 2 შ. გირვანქა უქალადღით.

ინგლისური რევოლვერები 4 შ.—40 მანეთამდის და თოფები 20—200 მანეთამდის. **ინგლისის მალაზიაში.** სააგენტო ბანსის უნაგრების გასასყიდვად, ჯონსის კლიტებისა, შოგოლადაის და კესტრატისა გაგაო ფრანის რომელთაც დაიმსასურეს შარეის მსოფლიო გამოფენასზედ აქრას შენდადი. გირვანქა არომატული ჩაისა ღამაზი ჩაინიგით 1 შ. 65 კ. და სუფ საუკეთესო 2 შ. 30 კ. გაჭრები მოიგებენ, თუ იყიდიან ბლამთ ინგლისის მალაზიაში. მთელი გასტიუმი 15 შ. ხველების კანტუტები 60 კ. ერთი გირვანქა. (100—75)

მოსახურავი 4 მანეთად, ნასოსები 1 მან., დასაკეტი სკამები 2 მან., სკა-

ქუთაისის სათავად-ანაურო სკოლის მწრუნეელებისაგან

ალექსანდრესად წოდებულის სათავად-ანაურო მოსამზადებელის სკოლის მწრუნეელობა, დანიშნული „მართებულთ შორის წინის-ცოდნის გამაგრებლად საზოგადოებისაგან“, აცხადებს მუთაისის თავად-ანაურობის საცნობლად, რომ წლიური სწავლა ხსენებულს სკოლაში დაიწყება მომავალს პირველს სექტემბერს და ვისაც ამ სკოლაში ყმაწვილის მიბარება სურს, უნდა მიმართოს სკოლის ინსპექტორს ალექსი ბესარიონის-ძეს შიჭინაძეს, მცხოვრებს მუთაისში ოპარის ქუჩაზედ, თავადის ანტონ ლორთქიფანიძის სახლში, საცა თვით სკოლა არის.

თხოვნა ყმაწვილების სკოლაში მისაღები, და ამასთანავე მეტრიკული ან მღვდლის მოწმობა ყმაწვილების დაბადებასა და მონათლავედ, უნდა მისცენ სკოლის ინსპექტორს ოცს აგვისტოდგან შირგელს სექტემბრამდის. ამავე დროს იქნება ყმაწვილების სკოლაში მისაღები ეკზამენებიც.

სკოლის შირგელს განყოფილებაში მიიღებიან მეშვიდესა, ან მერვეს წელში მღვდომი ყმაწვილები, რომელთაც წიგნი ჯერ სრულიად არ უსწავლიათ; მეორე განყოფილებაში მიიღებიან ცხრა წლისაზედ არა უხნესი ბავშვები, რომელთაც უნდა იცოდნენ ქართული წერა-კითხვა და ყოველგვარი ანგარიში ათამდის და მეოთხე განყოფილებაში შეყავალმა ყმაწვილმა, რომელიც თერთმეტის წლის უხნესი არ უნდა იყოს, უნდა იცოდეს ყველაფერი, რასაც გიმნაზიის მოსამზადებელის კლასის უმცროს განყოფილებაში ასწავლიან.

შარგელს განყოფილებაში არის თავისუფალი ორმოცი ყმაწვილის ადგილი, მეორეში ოთხმოცი ადგილი, რომლითაგან ორმოც-და-თუთხმეტი დაჭერილია და რც-და-სუთი თავისუფალი და მეოთხეში ორმოცის ადგილისაგან თავისუფალია მხოლოდ ორი, —სულ სამც-და-შვიდი ყმაწვილის გაგასსია არის.

მესამე განყოფილებაში კი დაჭერილებია ყველა ოთხმოცივე ადგილი და ამის გამო ამ განყოფილებაში წრეულს ბავშვების მიღება არ მოხერხდება. ამ სამოც-და-შვიდის თავისუფლის ვაკანსიიდგან მუთაისის მაზრას ეკუთვნის თოთხმეტი, შორაპნისას ცამეტი, სენაკისას თვრამეტი, ზუგდილისას ათი, რაჭისას რვა, ოზურგეთისას შვიდი და ლეჩხუმისას ოთხი. (3—2)